

19-SOSYAL HAYAT DÖNÜŞÜM

- **Derde Derman Anlayışı:** Kimse göğsüne vura vura sol yanını çürütmesin! Ağa da paşa da başkan da vali de kaymakam da ülke insanının varlığı ve huzuru içindir, kimse size yüz çeviremez. Devletin görevi, derdi olana derman bulmaktır, dertsiz dert açmak değil. Bu hakkı herkes aklına kazısın ve sorununa çözüm bulmak adına hakkını arasın. Bu demek değil ki her soruna çözüm bulunacak. Sorunlar ancak hukuki şartlar, kanunlar, kurallar altında çözülebilir.
  - **Toplumsal Yardım:** Halkın karşılaştığı ve karşılaşacağı acil durumlar için, insanlar arası bir ağ oluşturulacak. Herkes, kendi bulunduğu konuma göre desteğe ve yardıma hazır olduğunu dijital olarak bildirecek. Evde hastanız olur, memlekette cenazeniz olur, okulda çocuğunuza ulaşamazsınız, aracınızla ilgili sorun vardır, evinizde yangın çıkmıştır. Bunlar gibi benzeri acil durumlarda, siz müdahale edene kadar yakındaki bir yurttaştan destek isteyebilirsiniz. Bu sistemde tüm kontrol devlet idaresinde olması kaydı ile kişiler gönüllü ya da ücretli katılabilirler. Böylelikle toplumsal yardımlaşma ve dayanışma zinciri kurulmuş olur.
    - a. *Toplumsal Yardım kapsamında, hasta bakıcı programı, öğrenci destek programı, yardım eli programı (çalışacak ya da işinizde yardımcı olacak biri), çocuk bakım programı, birlikte etkinlik programı, acil durum programı, kısa ve uzun süreli destek programı, temizlik destek programı, yemek destek programları birlikte düşünülebilir.*
    - b. *Cenaze işlerinizi çözmek ve tüm işleri yürütmek adına bir memur, cenaze süreçlerinde sizin yanınızda olacak ve cenaze sahibine yardım edecek.*
  - **Pazar – Park – AVM;** Her mahalli bölgede, nüfus durumuna göre çok amaçlı park, spor ve alışveriş merkezleri oluşturulacak. Bu alanların açık ve kapalı bölümlere sahip olacak. Çocuk oyun parkları, piknik alanları, spor alanları, çay bahçeleri, kafeler, lokantalar, dükkanlar gibi insanların ihtiyacına ve rahatına yönelik sosyal ve ticari alanlar olacak. Genç, yaşlı tüm halkın kendine bir yer bulacağı doğa ile iç içe bu alanlarda insanlar, sosyal, sportif ve ticari her ihtiyacını karşılayabilecek.
  - **Giyecek Ayrımcılığı** adına ayakkabı, aksesuar ve kıyafetlerdeki marka simgeleri ve isimleri yasaklanacak. Böylelikle insanlar arasında marka takıntısının, marka baskılarının ve marka statülerinin önüne geçilmiş olacak.
- **DESTEK PARA:** *Halk kredisi programı ile herkes için, ihtiyacı doğrultusunda rahatlıkla kullanabileceği bir artı para limiti açılacak. Kartlı ödeme sistemine bağlantılı olarak çalışacak bu sistem hayatı her alanda kolaylaştıracak. Örneğin taksiye bindiniz hesapta paranız yok, pazara gittiniz paranız yok, faturanızın son ödemesi paranız yok... bu artı paranız ile ödemelerinizi yapabileceksiniz. Daha sonra hesabınıza para girdiğinde kullandığınız para geri alınacak. Zor anlarda devlet, vatandaşının yanında olduğunu gösterecek.*
- **Güvenlik için uyarıcı cop;** Hangi alanda olursa olsun kurallara uymayanlara karşı ilk müdahale olması adına uyarıcı elektrikli copların kullanımı yaygınlaşacak. Kurallara şiddetli şekilde karşı çıkanlar ve sözlü uyarılara uymayanlara karşı kullanılabilir.

- **Beni takip et uygulaması:** Bileklik, dijital saat, telefon uygulaması ya da benzer elektronik cihazlar üzerinden kullanılabilecek kişisel takip programı, isteğe bağlı olarak istenilen kişilere ya da güvenlik sistemine açık hale gelebilir. Kişi acil bir durum olduğunda direkt güvenlik talebinde bulunabilir. Çocukların güvenliği ve hareketi aileler ya da yapay zekâ tarafından takip edilebilir. Kontrol dışı hareketler olduğunda sistem otomatik takibe geçebilir.

- **Tatil, Dinlenme, Gezi ve Sosyal Yaşam hakları geliştirilecek.** Her yurttaş yılda en az bir kere mevcut yaşam alanında uzaklara gidip tatil yapma hakkına sahip olacak. Bu hak insanların zihinsel olarak rahatlamalarını sağlayacak. Bu program için en başta kamunun dinlenme tesisleri ve kullanılmayan alanlar tercih edilecek. Bu program yaz dönemi dışında olduğunda turizm alanlarına ekonomik bir hareketlilik katacak.

- **Barınma ve Taşınma Hakkı;** *Barınma, taşınma, yer değiştirme özgürlüğü tüm halkın temel hakkı olacak. Bu temel hakka sahip olamayanlara devlet imkanlar geliştirilecek. Barınma problemi sosyal politikalar ile aşılamayacak bir sorun değildir. Kısa ya da uzun mekân değişikliği herkese faydalı olacağı için teşvik edilecek ve fırsatlar oluşturulacak.*

- **Kadın ve anne çalışanların** mümkün olduğu iş kollarında isteğe bağlı evden ya da telefondan çalışmalarına yönelik programlar oluşturulacak. Bu durum annelerin çocuklara daha fazla vakit ayırmalarını desteklerken, üretimden ve hareketten geri kalmamalarını sağlayacaktır.
- **Din ve İnanç Birliği;** ülke içinde yer alan tüm din ve inançların hakkını savunma ve insanlara temel öğretiyi ulaştırmak adına bir birlik oluşturulacak. Bu birlikte ateist ve inançsız grupların bile söz hakkı olacak.
- **Geri Dönüşüm Atölyeleri, Yenileme Fabrikaları** bünyesinde artık birinin eskisi başkasının yenisi olacak. Her bölgede kullanılmayan, atıl ya da ikinci el inşaat, otomotiv, makina, mobilya, parça, maden ürünleri gibi şeylerin arşivlenmesi, yenilenmesi ve depolanması adına atölyeler kurulacak. Bu sayede ihtiyaç dışı fazla ürünlerin, ihtiyaç sahibine ulaştırılması sağlanır, israf engellenir, geni dönüşüm yaygınlaşır. Örneğin evinizde kullanmadığınız bir masa, bu depolarda yenilenebilir. Hiç kullanmadığınız kıyafetler, yıkanıp paketlenip kullanır hale gelebilir. Eskimiş ayakkabınızın tamiri edilip belki köy ve inşaat işlerinde kullanılması sağlanabilir.
- **Sosyal Puanlama;** Sosyal puanlama ile belirli çerçeveler doğrultusunda, öğrencilikten başlayarak her vatandaş yaptığı her hareket neticesinde bir puan alacak. Sosyal, ahlaki ve toplumsal ve benzeri değerlere göre belirlenecek bu puanlar sosyal hayatta ve iş hayatında bireyin yerini belirlemede etkili olabilir, keskin karakterlerin dizginlenmesini sağlayabilir, hastalıklı düşüncelerin gelişmesini engelleyebilir. Örneğin bir memuriyet için kimse kimseden yardım istemeyecek, torpil ortadan kalkacak, sınavlar ve diğer kriterlerden sonra vatandaş puanı bu alanlarda etkili olabilecek. Tartışmaya açık bir program olabilir; fakat ortak düşünceler neticesinde karar verilebilir.

- **Nüfus Planlaması ve Nüfus Dağılımı;** Ekonomik ve sosyal programlara paralel olarak istihdam olanakları ülkenin geneline yayılacak, bu sayede nüfus orantılı olarak coğrafyaya yayılmış olacak. Ayrıca nüfusun dengeli şekilde devamlılığı sağlanmış olacak.
- **Şiddet ve Nefrete Karşı;** Nefret, aşağılama, alay, şiddet, kavga, zorbalık durumlarına karşı topyekûn mücadele başlatılacak. Okul, aile, iş yeri gibi yerlerde zorbalığın, alaycılığın takip edilmesi ve önlenmesi adına sistemler oluşturulacak. Televizyon dizileri ve internet ortamında temiz bir dil kullanılması sağlanacak. Sanal dünyanın getirdiği rahat ve kontrolsüz ortam kesinlikle kontrol altına alınacak. Herkes bilmeli ki nefret, şiddet, alay, aşağılama insanları çok yönlü tüketen eylemlerdir. Hepimiz bunun farkında ve bilincinde olmalıyız. Sosyal puanlama bu sistemi destekler nitelikte olacak.

▪ **Özendirici Meşguliyetler;** *Herkese, çocuklar dahil, iş dışı vakitlerini ya da boş zamanlarını değerlendirmeleri adına işlevsel, faydalı etkinlikler ve ortamlar oluşturulacak. Her insanın sosyal bir grubun parçası olması hedeflenecek. Bu süreç, herkes için ömür boyu takip edilecek. Sosyal, sportif ve kültürel politikalar bu süreci destekler nitelikte olacak. Örneğin balıkçılık ile ilgilenen insanların birliği olacak, kelebekleri seven insanların birliği olacak, doğa yürüyüşünü seven insanlar istediğinde birlikte hareket edebilecek. Bu birliktelilere, her bölgede her insanın katılması hedeflenecek. Kişiyel özel sosyal danışmanlar, bu süreçte insanları teşvik edecek ve yardımcı olacak.*

- **Tüm ulaşım için bir tek indirim kartı- Vatan Kart:** Öğrenciler, yaşlılar, engelliler, şehit aileleri ve gaziler için uygulanan indirimler tek bir karttan kullanılacak. Bu kart tüm şehirlerdeki ulaşım araçlarında, toplu taşımalarda, lokantalarda, mağazalarda geçerli olacak. Bir öğrencinin indirimli ulaşımdan yararlanması için İzmir’de ayrı, Antalya’da ayrı, Trabzon’da ayrı bir kart başvurusu yapmasına gerek kalmayacak. Her şey tek bir uygulama üzerinden ve dijital olarak gerçekleşecek. Belge aktarma, fotoğraf ve ödeme işlemleri tamamen sanal ortamda gerçekleşecek.
- **Yazın çocukların suya girmesi, serinlemesi ve eğlenmesi** adına her bölgeye pratik kalıcı ya da taşınabilir havuzlar yapılacaktır. Su kanalları, göletler ve barajlarda suya girmek için platform ve güvenlik önlemleri alınacaktır. Bundan sonra sulama kanalında, barajda, gölde, gölette yüzmeye giden çocuklardan ölüm haberleri almak istemiyoruz.
- **Bireysel Güvenlik;** Herhangi bir yurttaş, yaşadığı çevrede sürekli baskı görüyor, huzursuz ediliyor, tehdit ediliyor ve önlemler yetersiz kalıyor ise vatandaşın talebi üzeri yaşadığı şehir, kimlik bilgileri, tüm iletişim kaynakları değiştirilebilir. İnsanların huzuru adına hiçbir sorun kalıcı ve korkutucu hale gelmemeli. Devlet, insanın ve insanların huzuru için üst düzey çaba göstermeli.